

نقد و بررسی نگاه عبدالقاهر بغدادی به فرقه نگاری در کتاب الفرق بین الفرق

نویسنده: مهدی سنگ سفیدی*

الفرق بین الفرق

تألیف عبد القاهر بغدادی

تحقیق: محمد محی الدین عبد الحمید

ناشر: دار المعرفة، لبنان - بیروت

بی تا

خلاصه

یکی از آثار در زمینه ملل و نحل نویسی به نگارش درآمده است الفرق بین الفرق عبد القاهر بن طاهر بن محمد بغدادی می باشد. این کتاب در زمره آثار است که فقط به فرق و مذاهب اسلامی پرداخته است. هدف این مقاله پاسخ به این سوال اصلی می باشد که عبدالقاهر بغدادی چه نوع نگاهی به فرق اسلامی را در فرقه نگاری خود به کار گرفته است؟ برای دست یابی به پاسخ این سوال پس از بیان مقدماتی در مورد زندگی نامه بغدادی و بیان نگاه کلامی او در ضمن معرفی کتابش الفرق بین الفرق که در زمینه ی فرقه نگاری است به نقد و بررسی فرقه نگاری بغدادی پرداختیم. آن چه حاصل گردید این بود که بغدادی در کنار این که در فرقه نگاری خود با دیدی کلامی به موضوعات نگرسته از مباحث جدلی و تأویل گرایی بهره برده و از مطرح کردن موضوعات تاریخی نیز در همین راستا مورد استفاده قرار گرفته است. اما نتایجی که بیان داشته پر از نگاه متعصب و ستیزه جویانه است.

واژه های کلیدی: ملل و نحل نویسی، عبد القاهر بغدادی، تاریخ فرق و مذاهب اسلامی، علم کلام.